

**JAARLIJKSE TAKS OP EFFECTENREKENINGEN (JTER) – BEKRACHTIGING
DOOR HET GRONDWETTELIJK HOF – UITBREIDING TOT BEPAALDE
NIET-INWONERS¹**

– NEWSLETTER

31 oktober 2022

Voor meer informatie :

LLJ Tax

Antoine DAYEZ

antoine.dayez@llj.be

Aurélien VANDEWALLE

aurélien.vandewalle@llj.be

Lallemand Legros & Joyn (LLJ)
Ch. de La Hulpe, 181/24
Terhulpesteenweg
1170 Brussels – Belgium

T : +32 2 738 02 80

F : +32 2 738 02 81

www.llj.be

**BEKRACHTIGING VAN DE JTER DOOR HET
GRONDWETTELIJK HOF**

De Jaarlijkse Taks op Effectenrekeningen (JTER) is bedoeld voor effectenrekeningen die worden aangehouden door een Belgische inwoners of door een niet-inwoner die zijn tegoeden aanhoudt bij een Belgische instelling, wanneer de “gemiddelde waarde” van de effectenrekening één miljoen euro bedraagt.

In een uitvoerig 93 bladzijden tellend arrest van 27 oktober 2022 (nr. 138/2022) heeft het Grondwettelijk Hof verschillende beroepen tegen de JTER, zoals ingevoerd bij de wet van 17 februari 2021, verworpen en aldus de geldigheid van de belasting krachtens de grondwet bevestigd.

Het Hof heeft echter de volgende bepalingen van de wet nietig verklaard:

- De specifieke antimisbruikbepalingen zijn erop gericht de splitsing van een effectenrekening in verschillende effectenrekeningen en de omzetting van belastbare financiële instrumenten in niet-belastbare financiële instrumenten op naam te neutraliseren. Het Hof motiveert deze nietigverklaring hoofdzakelijk met de overweging dat het niet duidelijk is hoe dit duidelijk onweerlegbare karakter [van de wettekst] kan worden verzoend met de gestelde mogelijkheid om aan te tonen dat de transactie overeenstemt met een wijziging van de onderliggende financiële situatie van de belastingplichtige (zie punt B.25);
- De terugwerkende kracht van de algemene antimisbruikbepaling. Het Hof is van oordeel dat de destijds in het Belgisch Staatsblad gepubliceerde aankondiging onvoldoende is en dat geen enkel element de bestreden terugwerkende kracht rechtvaardigt (zie B.31.5 en 32). Deze bepaling treedt dus tegelijk met de rest van de wet in werking, namelijk op 26 februari 2021.

De transacties die onder de specifieke antimisbruikbepalingen vallen (splitsing van de effectenrekening en omzetting in effecten op naam) kunnen dus alleen onder de algemene antimisbruikbepaling worden gevat als aan de wettelijke voorwaarden is voldaan. De belastingplichtige zal moeten bewijzen dat de transactie “*wordt gerechtvaardigd door andere redenen dan de wens om belasting te ontwijken*”.

¹ Dit document wordt opgesteld uitsluitend ter informatie. De informatie kan niet worden toegepast zonder een specifiek onderzoek van de situatie van de belastingplichtige.

Ter herinnering: de eerste versie van de belasting werd in oktober 2019 door het Grondwettelijk Hof nietig verklaard.

UITBREIDING VAN HET TOEPASSINGSGEBIED TOT BEPAALDE NIET-INWONERS DIE HUN ACTIVA IN BELGIË AANHOUDEN

Een Belgische niet-inwoner kan aan JTER worden onderworpen indien hij een effectenrekening aanhoudt bij een Belgische instelling.

De niet-inwoner kan zich in bepaalde gevallen beroepen op het tussen zijn woonstaat en België gesloten dubbelbelastingverdrag (DBV) om de toepassing van de JTER te voorkomen. Dit beginsel werd bevestigd door de voorbereidende toelichtingen, waarin werd toegegeven dat de JTER als een "*vermogensbelasting*" kan worden gekwalificeerd. In de voorbereidende toelichtingen werd het voorbeeld van Nederland gebruikt, waarvan de DBV betrekking heeft op belastingen op vermogen/vermogensbestanddelen en de heffing van die belastingen voorbehoudt aan de woonstaat (Nederland) en niet aan de bronstaat (België).

Het Hof van Cassatie heeft onlangs twee arresten gewezen over de "abonnementstaks" (jaarlijkse belasting op collectieve beleggingsfondsen). De administratie heeft de lessen van deze arresten toegepast op de JTER en haar standpunt met betrekking tot deze belasting gewijzigd² en is nu van mening dat deze belasting van toepassing zou zijn op inwoners van bepaalde landen waarmee België een JTER heeft gesloten, die niettemin de bevoegdheid om "activa" te belasten voorbehoudt aan het land van verblijf. Dit zijn de volgende landen: Luxemburg, Oostenrijk, Hongkong, Kirgizië, Moldavië, de DRC, Zweden, Tadzjikistan en Turkmenistan.

Het geval van Luxemburg, waarmee België een DBV³ inzake belastingen op kapitaal/vermogensbestanddelen heeft gesloten, verdient nadere toelichting.

De redenering van het Hof van Cassatie in de twee arresten verschilt sterk.

In het arrest van 25 maart⁴ oordeelt het Hof dat de abonnementstaks geen "vermogensbelasting" is omdat zij niet gebaseerd is op het "*vermogen van de belastingplichtige* [d.w.z. de ICB]" maar op de geïnde "*uitstaande openbare spaartegoeden*" en de buitenlandse ICB zich dus niet kan beroepen op de DBV (die volgens het Hof vermogensbelastingen voorbehoudt aan het land van vestiging) om eraan te ontsnappen.

Als deze redenering moet worden gevolgd, lijkt de JTER niet van toepassing te zijn op een particulier die in Luxemburg verblijft en de effectenrekening rechtstreeks bij een Belgische bank aanhoudt. In een dergelijk geval lijkt er geen twijfel over te bestaan dat de belasting inderdaad gericht zou zijn op een element van het vermogen van de belastingplichtige (de effectenrekening).

² Zie FAQ aangepast op 5 september 2022 (Fisconetplus)

³ Verdrag van 17.09.70

⁴ F.19.0047F – Franstalige kamer

Het geval van een effectenrekening bij een Belgische bank die wordt aangehouden door een Luxemburgse verzekeringsmaatschappij is minder duidelijk. Het lijkt geen twijfel dat de effectenrekening eigendom is van de verzekeraar. Men kan zich echter afvragen of de belasting op een dergelijke effectenrekening gebaseerd zou zijn op de “vermogenstoestand” van de vennootschap in de zin van het Hof van Cassatie.

In het arrest van 21 april⁵ volgt het Hof van Cassatie echter een geheel andere redenering om tot hetzelfde resultaat te komen: ICB's kunnen zich niet beroepen op de Belgisch-Luxemburgse DBV op grond dat de lijst van belastingen waarop de overeenkomst betrekking heeft, beperkend is en dat soortgelijke/analoge belastingen moeten worden beoordeeld in het licht van de lijst van Belgische belastingen.

Deze interpretatie lijkt in strijd met de algemene interpretatie van de belastingdienst van de DBV's. Het is ook de vraag of deze interpretatie werkelijk strookt met de bedoeling van België en Luxemburg toen zij de DBV aannamen. Het is inderdaad de vraag of het voor de Luxemburgse wetgever werkelijk duidelijk was dat de Belgische vermogensbelasting nooit onder de DBV kon vallen toen hij verklaarde: “*Aangezien België momenteel geen vermogensbelasting heft, is artikel 22 alleen van toepassing op [de Luxemburgse vermogensbelasting]*”⁶.

Een nadere beschouwing van het hierboven besproken arrest van het Constitutionele Hof kan sommige argumenten ondersteunen of zelfs nieuwe argumenten aan het licht brengen.

*
* *

⁵ F.19.0047F – Nederlandstalige kamer

⁶ Ontwerp van de Luxemburgse wet tot goedkeuring van het Belgisch-Luxemburgse belastingverdrag (vrije vertaling)